

Haddaba, waa maxay shirkigu?

Shirkiga: Waa in la caabudo cid aan Alle (c.j) aheyn mise in Alle (c.j) lala caabudo waxyaabo kale.

Cibaado kasta ha ahaate, haddii qofka mid ka mid ah cabaadooyinka uu u sameeyo cid aan aheyn Alle, (c.j) wuxuu qofkaasi u shariik yeelay Alle (c.j).

Bal aynu eegno aayadaha kitaabkeena sareeya ee Qur'aanka kariimka ah ee ku saabsan mawduucan. Waxaan soo barannay in xukunka uu Alle (c.j) iska leeyahay iyo ciddi awooddan asiga siisa. Waxay u hogaansameen Alle (c.j). Kuwa awooddan aan siinin Alle (c.j) sidaani ayuu ku yidhi:

“Mise waxay leeyihiin iyaga shurako oo u sameeya diin iyo (xukun) aan Alle idmin haddayna jirin kalmadda kala bixinta (qiyaamada) waa la kala xukumi lahaa dhexdooda, daalimiintana waxaa u sugnaaday cadaab daran.” (42/Shura, 21)

Waxyaabaha aan Alle (c.j) aan idmin kuwa sharciyeeya, oo wixii xaraan iyo xalaal ah go'aaminaya, waa kuwa Alle lala shariik yeelo. Sababtoo ah in la dajiyo sharciyo, in la go'aamiyo sharciyo iyo in la la qoro dastuur; Waa mid ka mid ah Sifaadka Alle (c.j) ee ugu caansan ee ugu horeeya. (eeg 12/ Yuusuf, 40; 18/Kahf, 26) Alle (c.j) wuxuu cambaareynayaa kuwa awoodda xukunka siya, kuwa sameeya sharci aan waafaqsanayn shareecadahiisa. Iyo wuxuu caddeynaya in cidda ay awooddan siyeen ay asiga ula shariik yeeleen:

“Waxay illaahyo ka yeesheen Alle ka sakow culimadoodii, suufiyadoodii, iyo ciise ibnu maryama, waxaan cibaadada ilaahay kali ah ahayna lama farin. illaahay mooyee Alle kalana ma jiro oo cibaadada xaq u leh, Alle'na waa ka nasanyahay waxay la wadaajin.” (9/Tawbah, 31)

Ma ogtahay siduu Rasuulku (scw) u fasiray aayaddan?

“Waxay illaahyo ka yeesheen Alle ka sakow culimadoodii, suufiyadoodii, iyo ciise ibnu maryama’ Mar uu Rasuulka (scw) uu akhriinaayey aayaddan, Cadiy ibnu Xaatim, oo xiligiisa jaahilnimada Kiristaan ahaa, iyadoo qoortiisa iskutallaabta qalin ah ku jirta ayuu Rasuulka u yimid. ‘Iyaga cullimadoodi iyo suufiyadoodi ma caabdin’ ayuu yidhi. Rasuulku (scw) wuxuu yidhi: “kuwa hogaami diineedka ah waxay xaaraantinimeeyeen wuxuu Alle xalaal dhahay, waxay kaloo xalaal ka dhigeen wuxuu xaraan dhahay. Iyaguna way u hogaansameen oo raaceen. Taasi waa cibaadada ay hogaami diineedkooda u faleen.” (Tirmidhi, 3095; Tafsiiro ibni Ebi Xaatim, 2/1784, qisooyinka la tiriyey 10057-10058)

— Waxaan halkan ka fahmayna Nabigeena (scw) sida uu u fisiray aayadan; Inuu Alle (c.j) oo kaliya yahay cidda go'aamineysaa wixii xaraan iyo xalaal ahiba. Sababtana waa inuu asiga yahay “Er-Rabb”. Rabb; mid tarbiyeeya, mid hagaajiya, mid maamula, oo rogga ayaa laga wadaa. Wuxuu Alle (c.j) Dadka ku edbiyaa sharciyada uu asiga u dejiyey, wuxuu bulshooyinka ku kala dambayn siiyaa sharciyada uu isaga u dejiyey.

— Aqoonyahan, Indheer-garad, Wadaad, Xildhibaan, Maamule ama Hogaamiye Beeleed... Qofkii midkoodna awooddas siya, Alle ka sakow iyaga ayuu Rabbi ka dhigtay.

Waxaan soo barannay in Alle (swt) oo kaliya in la baryo ay cibaado tahay. Rabbigeena wuxuu ku yidhi kuwa barya cid aan isaga aheyn sida; kuwa dadka qaar u rumeysan yihin in ay awliyo yihin, oo barya qubuurahooda iyo ruuxooda.

“Ducada xaqqa ah waa midda illaahay loo sameeyo, waxa ka soo hadhayna kuwa barya waxba uma ajiibaan (kuwa illaahay ka sokow cid kale baryada) sida waxey la mid yihin mid ku fidiyey Gacmihiisa Xagga Biyaha inay Afkiisa gaadhaan, mana gaadhayaan, Baryada Gaaladuna waxaan baadi ahayn ma aha.” (13/R'ad, 14)

“Habeenka ayuu illaahay dhexgaliyaa maalinta Maalintana wuxuu dhexgaliyaa Habeenka, Qoraxda iyo bishana wuu sakhiray mid kastana wuxuu ku socda muddo magacaaban, saas waxa falana waa Rabbigiina, isagaana xu- kunka iska leh, waxaadse baryeysaan (caabudaysaan) oo illaahay ka soo hadhay ma hantaan xuub laf timireed. Hadaad iyaga baryadaan ducadiina ma maqlaan, xitta hadey idin maqlaan idinma jawaabi karaan, Maalinta Qiyaamana way diidi shirkigiina, cid wax walba ka warqaba sida khabiiir o kale ah oo sidaani wax kuugu warrama ma jiro.” (35/F'atir, 13-14)

“Diinta khaaliska ahna waxay u sugnaatey illaahay, kuwa ka yeesha illaahay ka sokow awliyo waxay odhan uma caabudno inay illaahay noo dhaweeyaan mooyee, illahaayba kala xukumi doona dhexdooda waxay isku khilaafeen, shaki la'aan illaahayna ma hanuuniyo ruux beenaale ah oo gaal ah.” (39/Zumer, 3)

Shirkiga salkiisa waxa fidhiya waa araktida “Alle fog” iyo “aadmiga aan dhamaystirnayn” Dadka qaar marka la weydiyo maxaad u baryeysan makhluuqyada, waxey dhahaan; “Yaan nahay marka aan Alle (c.j) si toos ah u barinneyno? Dembiyadeena aad bay u badan yihiin. Sideen illaahay ku waydiin karnaa afafkan wasakhaysan?” Araktidan khaldan, qofka waxay ku riixaysa inuu raadiyo awliyo usoo dhawaysa Alle (swt). (eeg 2/Baqara, 186; 5/Maide, 35; 34/ Seba', 22-23; 39/Zumer, 43; Sidoo kale eeg 6/Ancaam, 14)

Haddaad u fiirsato, Wuxuu Alle (swt) inoo sheegay kuwa baryaya asiga ka sokow waxyaabo kale, inay caabudeen makhluuqyadaas; kuwa sidoo kale falkaan falaya ee asiga u shariik yeelen oo beenalayaal yihin.

Ha iloobin in ay shirki tahay inaad cid kale caabuddo Alle (c.j) ka sokow, shirkiguna waa dulmiga ugu weyn. U fiirso waanada uu Luqmaan (cs) uu u jeediyay wiilkiisa:

“(xusuuso) markuu ku yidhi Luqmaan Wiilkiisa isagoo waanin Wiilkayow Alle ha u shariik yeelin, shirkigu waa dulmi weyn.” (31/Lokman, 13)

Alle (swt) in wax lala wadaajiyay waxay ka dhigaysaa camalkaaga oo dhan mid aan waxba tarayn iyo Waxaad noqon doontaa mid ka mid ah kuwa khasaaray adduun iyo aakhiraba.

U fiirso digniintii uu Alle (swt) u soo waxyooday dhammaan nebiyadiisa oo dhammi:

“Waxa dhab ahaan loogu waxyooday adiga iyo kuwii kana horreeyeyba Nabiyow haddaad u shariik yeesha (illaahay) waxaa buri camalkaaga, waxaadna ka mid noqon kuwa khasaaray.” (39/Zumer, 65)

Dambi dhaafka, naxariista iyo caffinimada Alle (c.j), inkasta oo ballaadhan tahay, ku filan tahay, oo soo koobi kartaa dhammaan makhluuqyada oo dhan, haddana haddii aad u shiriik yeesho Alle, wanaaggan ayaa lagaa reebayaa:

“Alle ma caffiyi in loo shariik yeelo wuxuuse ka caffiyi waxaa wixii ka soo hadhay Cidduu doono, Ruuxii u shariik yeela Alle wuxuu been abuurtay dambi weyn.” (4/Nisa, 48)

Haddii qofka asigoo aan ka towbad keenin shirkiga ku dhinto, waa waxa kaliya ee aanu Alle (c.j) aanu caffin doonin. Danbiyada aan shirkiga ahayn oo dhan waa danbi Alle (c.j) rabbitaankiisa ku xidhan, hadduu doono wuu cafin, hadduu dooninna ma cafin.

Shirkigu waa wax kasta oo camal ah oo islaamka u aqbalay cibaado. Cibaadadaasna Alle ka sokow waxyaabo kale loo sameeyo, mise mid ka mid ah sifooyinka Alle oo la siyo makhluuqyada. Shirkigu wuxuu leeyahay noocyo badan; Shirki jacaylka (eeg 2/ Bakara, 165), shirkiga addeecidda (eeg 9/ Tawba, 31), shirkiga ducada iyo cibaadada (eeg 7/A'raf, 37; 10/Yonus, 106), Shirkiga sharci dejinta (eeg 18/Kahf, 26; 42/Shura, 21), in la caabudo makhluuqyada qaar si ay bulshada isugu soo dhawaadan (eeg 29/Ankebut, 25)...

Sida aan kor ku soo xusnay daliillada, qofka Alle (swt) wax la wadaajiya. Alle (swt) ayuu beentii ugu weyneyn ka sheegay oona dulmigii ugu weyna ayuu sameeyey. Sidaa darteed, dhammaan camalladiisii waxay noqdeen kuwo aan waxba u tarayn. Sidaasi awgeedna, qofkaasi Jannada waa laga xaarantameeyey:

“waxaa Gaalobay kuwa Yidhi Alle waa Masiixi Ibnu Maryama, Wuxuuna yidhi Masiix (Ciise) Banii Israa'iilow Caabuda Alle ee ah Rabbigeeyga iyo Rabbigiina, Ruuxii u Shariig Yeela Alle (wax la wadaajiya) wuxuu Alle ka Xarrimay Jannada wuxuuna ku hooyan Naarta Daalimiintana ma helaan Gargaare.” (5/Maide, 72)

Haddaba, maxaa annaga kuugu yeedhayna?

Waxaa adiga kuugu yeedhaynaa; Diinta nabiyada oo dhan iyo tan kaliya ee Alle (swt) aktiisa ansax ka ah.

Adiga; waxaan kuugu yeedhayna Diinta oo loo khaalil yeelayo Alle (swt) oo kaliya, lana caabudayo asiga kaligiisa, oo aan isaga loo shariik yeeleynin. Yacni, Tawxiid daahir ah oon Alle loo shariik yeeleynin ayaan kuugu yeedhaynaa.

Adiga; waxaan kuugu yeedhayna Diinta oo loo khaalil yeelayo Alle (swt) oo kaliya, lana caabudayo asiga kaligiisa, oo aan isaga loo shariik yeeleynin. Yacni, Tawxiid daahir ah oo Alle loo shariik yeeleynin ayaan kuugu yeedhaynaa.

Waxaan idin kugu yeedhaynaa dambi dhaafka illaahay (swt) iyo hoyga nabada ee Jannatul Firdows.

Duruusta Tawxiidka
Majaladda Tawxiidka
Macnaha Tawxiidka
Kitaabka Tawxiidka

Maxaa loo baahan yahay in'aad sameeyso si ay kuu anfacdo kelmadda La ilaha illallah?